

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1946 június 27

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Csütörtök
III. évfolyam, 141. szám.

Groza Péter: Kettőzött erőfeszítéssel küzdök azért, hogy a román és magyar népet közel hozzam egymáshoz

BUKAREST. — Groza Péter miniszterelnök vasárnap Breazan katonai ünnepségen vett részt. Visszatérve a fővárosba, a sajtó képviselőinek nyilatkozatot adott. A miniszterelnök nyilatkozatában bejelentette, hogy személyesen kíván részt venni a béketárgyalásokon. Majd a következőket mondta:

— Nem hagyjuk magunkat provokálni. Vannak esetek, amikor az, aki provokálni hagyja magát, elítélendőbb, mint az, aki provokál. Kettőzött erőfeszítéssel küzdök azért, hogy a román és a magyar népet közel hozzam egymáshoz. Nem veszem tekintetbe a magyar kormány diplomáciai tevékenységét. Azt tanácsolom a két népnek is, hogy hasonló módon cselekedjenek. A magyar nép boldogságát nem az óceánon túl, hanem a szomszédos országok barátságában kell hogy keresse — fejezte be nyilatkozatát Groza miniszterelnök.

A román, magyar és bolgár békeszerződés pontjairól tárgyaltak a külügyminiszterek

Nincs még megegyezés a dunai hajózás kérdésében

BIDAULT a triezsi kérdés megoldásának tíz évre való felfüggesztését, MOLOTOV a jugoszláv igények teljesítését ajánlotta

PARIS. — A négy külügyminiszter hétfőn két ülést tartott. A délelőtti ülésen az olasz—osztrák határvonal megvonásával foglalkoztak és elhatározták, hogy Ausztriának az Adige völgyére emelt igényeit elutasítják. Ezután megkezdték a vitát a francia—olasz határvonal kérdésében.

A hétfő esti ülésen folytatva a tárgyalást, Molotov szovjet külügyminiszter időt kért a nap folyamán beterjeszteti olasz emlékiratban foglaltak tanulmányozására. Így a kérdést elnapolták és elhalasztották a döntést az olasz flotta jövő állományát illetően is.

Végül a dunai hajózás ügyére tértek át a külügyminiszterek hétfőn este. Molotov szovjet külügyminiszter ragaszkodott korábbi felfogásához, hogy ezt a kérdést nem lehet eljuttatni Jugoszlávia és Csehszlovákia véleményének megkérdezése nélkül. Mint mondtotta, a szovjet kormány nézete szerint a Dunahajózás rendezése kizárólag a parti államokra tartozik és ezért nem szükséges azt összekapcsolni a békeszerződésekkel. A szovjet kormány azonban hajlandó az engedékenységre: hozzájárul egy olyan záradék beiktatásához, mely szerint a parti államoknak be kell tartaniuk a megszálló hadsereg parancsnokságának utasításait.

Molotov kijelentette, hogy a Dunán való hajózási szabadság biztosítását általában kimondó záradékra nem lát okot, mivel valamennyi tárgyaló fél egyetért ebben a pontban. Ismétlen hangsúlyozta azonban, hogy Csehszlovákia és Jugoszlávia nélkül semmiféle záradék sem vehető be a szerződésbe.

Az amerikai külügyminiszter azt az ellenvetést tette, hogy a két államnak módjában lesz a békekonferencián kifejtteni a véleményét. A kialakult vitában Molotov megállapította, hogy a 21 hadviselő fél között van Etiópia, Brazília és Norvégia is, melyek aligha érdekeltek a Dunahajózásban. Byrnes viszont azt hangoztatta, hogy Brazíliának és Norvégiának is lehetnek gazdasági érdekei a Dunán. Bevin angol külügyminiszter csatlakozott amerikai kollégájához álláspontjához és kérte a hajózási szabadság beiktatását a román békeszerződésbe.

Hétfő estig megegyezés még nem jött létre.

A külügyminiszterek hétfőn este még a román békeszerződés néhány kisebb fontosságú pontját vitatták meg. Kedden csak egy ülést tartottak, melyen szintén a délkelet-európai államokkal kötendő békeszerződésről tárgyaltak. A külügyminiszter-helyettesek még a délelőtti folyamán előkészítették a következő pontokat:

1. A Dunahajózásra vonatkozó záradékot a Romániával kötendő békeszerződésben (ezt folytatól tárgyalják a külügyminiszterek). 2. A szövetségesek által elszövedett katonák megértésére vonatkozó záradékot ugyanezen a román békeszerződésben. 3. A magyar és bolgár légierő korlátozását és 4. a bolgár hadsereg jövőbeli állományának a meghatározását. Ezekben a kérdésekben a külügyminiszter-helyettesek mindaddig nem tudtak megegyezésre jutni. A külügyminiszteri tanács határozatairól még nem szüri meg a következők:

A hivatalos és félhivatalos jellegű ülések kivételével is állandó tárgyalásban vannak a külügyminiszterek egymással. Mint a párisi rádió jelentéi Bidault francia kül-

ügyminiszter arra vonatkozólag tett javaslatot kollégáinak, hogy Triestet felségjogainak odaítélését függeszék fel tíz évre. A szovjet álláspont ezzel szemben változatlanul az, hogy Triest egyedül Jugoszlávia kezében szolgálhatja megfelelően egész Kelet-európa kereskedelmi életét. Az amerikaiak sem hajlandók feladni azt a nézetüket, hogy Triest Olaszországot illeti meg. Így a helyzet a triezsi kérdésben változatlan.

Hétfőn Byrnes magánjellegű megbeszélést folytatott Molotovval, ezután pedig vendégül látta Bevin angol külügyminisztert, aki egyik tanácsosa és Duff Cooper párisi angol nagykövét társaságában jelent meg az amerikai külügyminiszter vacsoráján.

Nagy Ferenc magyar miniszterelnök vezetésével a magyar kormányküldöttség Párisba érkezett. Itt hétfőn este Molotov

szovjet külügyminiszterrel tárgyaltak a magyar kormányfővel, kedden pedig Bevin angol külügyminiszter fogadta őket. A „Times” párisi tudósítója azt írja a magyar kormányküldöttség ottani tartózkodásával kapcsolatban, hogy a magyarok kölcsönt remélnék a nagyhatalmaktól, de ezenfelül a román—magyar kérdésben is indítvánnyal éjnek.

Itt írjuk meg, hogy a belgrádi rádió jelentése szerint Venezia-Giulia szlovén lakossága táviratokban és határozati javaslatokban kérte a párisi értekezlettől a tartomány Jugoszláviához való csatolását.

Moszkva a párisi értekezletről

MOSZKVA. — (Rádó) A szovjet sajtó megállapítja, hogy Párisban jelentős előrehaladást értek el. Megegyezésre jutottak

bizonyos fontos gazdasági záradékok tekintetében és a megszálló csapatok kivonásában Olaszországból és Bulgáriából.

De még sok tennivaló van. A sajtó kiemeli, hogy a négy miniszter egyöntetű elhatározása megegyezésre jutni minél hamarabb és idővesztés nélkül.

25 százalékos béremelést követel a francia szaktanács

PARIS. — (Rádó) Bidault miniszterelnök nyilatkozatával szemben, amely szerint hozzájárul a 15 százalékos béremeléshez, a francia szakszervezeti tanács vezetője közleményt adott ki. Ebben leszögezi, hogy kitart eredeti követeléseiről, tehát a 25 százalékos bér- és nyugdíjemelés mellett.

Újabb albizottságot küldött ki a Biztonsági Tanács a Franco-kérdés tanulmányozására

NEWYORK. — (Rádó) A Biztonsági Tanács hétfő esti ülésén Lange professzor lengyel delegátus javaslatát a Franciaországval azonnali szakításra 7 szavazattal elbírálta. A francia, szovjet és mexikói megbízottak támogatták a lengyel indítványt. Lange professzor ezt újabb javaslatot tett, mely szerint a Tartás napirendjén a kérdést és legkésőbb szeptember 1-én ismét vegye tárgyalás

Kivégezték Hubay Kálmán és Ruszkay-Ranzenberg

BUDAPEST. — (Rádó) Tildy Zoltán magyar köztársasági elnök elutasította Kálmán Kálmán, Szilasi József helyettesével Ruszkay-Ranzenberger Jenőnek, az SS belépett magyar extábornoknak a kérvényét. A két elítéltet szombat este kivégezték. Hubayt felakasztották, pedig golyó által hajtották végre

Éljen Kurkó Gyárfás, a nép fia, a nép szószólója!

Volksbundvezető, magyar munkásáruló és román táborparancsnok a kolozsvári Népbiróság előtt

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Népbirósághoz hétfőn a vádirat felolvasása során a letartóztatásban lévő vádlottak büneit ismertette.

Egy Jenő dr. ügyvéd, a marosvásárhelyi ügyvédi kamara jogtanácsosa, az Imre-párt vezetője és a Baross Szövetség titkára volt. Ő szervezte meg 1944-ben a zsidó üzletek letartóztatását is.

Gross Károly dr. gyulafehérvári ügyvéd, a Volksbund vezetője és szervezője volt, a német nemzeti szocialista párt tagja 1940-től. Állandó jelentéseket küldözgetett Németországba, arról panaszkodva, hogy a zsidók, demokraták és bolseviszták türelmetlenül létkörj teremtenek nálunk.

Zsigmond Ferenc volt beszerce-naszódmegei jegyző a román és zsidó lakossággal kegyetlenkedett, jogukat megvonta és üldözte őket. Mikor értesült arról, hogy a beszercei hadifogolytáborból sikerült megszöknie több fogolyinak, saját kezdeményezéséből fegyveres alakulatot szervezett és ezeknek segítségével egy foglyot el is fogtak a közel erdőben, akit azután a német hatóságok kivégeztettek. A zsidók gejtőba hurcolásánál megdézsmálta vagyonukat és így tekintélyes vagyont is tett szert. A vádirat szerint feljelentette Wolff Miklós ezredköt munkásárulóját, akit szintén elfogták és kivégezték.

Bartha Sándor és Illés János kolozsmezői gazdákat azzal vádolják, hogy mint katonák 1944-ben Halabtea Sofya, Halabtea Eugen, Borza Nastasia és Corica Ioan román lakosokat megölték. Zuhárás Áron esztergomi hadnagy volt főhadnagyként magánjellegű volt. Rendelte el a vádirat szerint Schumacher Emil ardi szabó, a Volksbund tagja, annakidején koholt vádat gyártott Koch Miklós aradi zsidó lakos ellen, azt állítva róla, hogy lekötött egy német katonát. A német tiszt kérésére, akitnek jelentette a vádat, megmutatta Koch lakását. Kochot elfogták és leölték.

A vádirat felolvasása után a vádlottakat hallgatták ki. Eimer Jenő dr. marosvásárhelyi ügyvéd a Volksbund tagja volt és az SS-csapatok részére toborzott Maros-Torda megyében. Az elnök kérdésére eimondja, hogy két ízben sorozták be önkéntes jelentkezőket az SS-hadseregbe a harmadik toborzás kötelező volt. Minden német származású embernek be kellett lépnie az SS-be.

Elnök: Ön elismerte, hogy egyik vezetője volt a Volksbundnak, most arra hivatkozik, hogy ártatlan. Becsületes foglagnak tartja olyan szervezetben működni, amelyik ártatlan emberek millióinak kártátást tüzte ki feladatjára?

— En egyáltalán...
Elnök: A zsidók deportálása a Volksbund eszméjével azonos volt-e vagy ellentétes?

A vádlott a kérdést többször megismétlése sem felelt.

A következő vádlott, Gross Károly dr. úgy viselkedik, mint aki nem ismerte a hitlerizmus és annak ellenére, hogy Volksbund-vezető volt a fia az SS szolgálatában állott, nincs tudomása arról, hogy az SS-eknek joguk volt kirabolni, kifosztani és kilyánni a leigázott népeket.

Szabó János a nagyváradi és Bihar-megyei Nemzeti Munkásközpont vezetője arról beszélt, hogy mindig a munkások érdekében nézte. Arra a vádirat, hogy mint képviselő a Szociáldemokrata Párt és a Népszavak elnöki pap beszámolóit adta, azt a neveléses védekezés hozza fel, hogy ezt a munkások megbízásából tette.

Ügyész: Ha a munkásság és a nép sorsa annyira érdekelt, miért nem kérte a felpárlásban a többeszerhaldas többi emberek feloldozását?

A vádlott a kérdésre nem felelt.

Dr. Kirajnik Sándor nagyváradi ügyvéd áll a Népbiróság előtt.

— Régen az, hozzászólok. Ekkor látom, hogy bejött az Imre-pártból. Régeza

tudom, hogy minden, amit az Imre-párt a földosztásról és az általános munkásterelésről hirdetett, hamis szólam volt csupán és csak arra volt jó, hogy a munkásságot megpróbálja félrevezetni az igazi utról.

Zsigmond Ferenc marosmegyei jegyző partizánvadász csoport szervezője, táy Barta Sándor és Illés János kolozsmezői gazdák nem ismerik be, hogy részt vettek a román falvak lakosságának börtényezésében.

Schumacher Emil áll az elnök elé.
Elnök: Beismeri, hogy kérték a vallomása alapján feljelentett Koch Miklós, azzal vádolván, hogy megsértett egy német katonát?

Vádlott: Igen.
Elnök: Tudja-e azt, hogy agyonlőtték Kochot?

Vádlott: Igen.
Elnök: Miért jelentette fel?
A vádlott vállalt rándítja. Nem felelt.
A bírósági főmegtanácslás vádlottjai közül Pánczél János volt eszandőr áll a bíróságnak. Tagadja, hogy része volna 126 zsidó lemészárlásában.

Nastasescu Cornel bukaresti mérnök, a karácsonyi szovjet hadifogolytábor vezetője azt bizonyította, hogy a foglyokkal emberkezelt. Pár hét alatt a táborban több ezer fogoly pusztult el. A volt parancsnok védekezés szerint ezek győzelmetlenül letartóztatva szenvedtek. A tábor későbbi parancsnokai, úgy Candea Nicolae, mint Buesă Gheorghe ezredesek, szintén tagadtak.

Zilberman Izrael temesvári katonatiszt, a hárszpele gettó egyik parancsnoka volt. A vád szerint kegyetlenkedett, bántalmazta a gettó lakosait. Zilberman mentőtanak kihallgatását kérte.

Ügyész: A vádlott által két tanukat már kihallgattam, de ezek nem ismerik Zilbermant. — Lapzártakor a tárgyalás még tart.

HIREK

VILÁGSSÁG
 A Romániai Magyar Népi Szövetség
 központi napilapja
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
 Erassai-utca 7. Távfeszítő 258.

Bucsu a Kollégiumtól

KOLOZSVAR. — Most lépnek ki a Református Kollégium falai közül Isten szabad ege alá a nyolcadikosok és felsőbbosztályú szomorúnak tetsző énekük: „Elmegyek, elmegyek, hosszú útra megyek...“ Dalukból kicsendül az a feszültség, ami ma ott érezhető az életbe lépő magyar diákság lelke mélyén.

Zsoltárekléssel és zsoltárolvasással kezdődik a bucsu. Istenhez szálló imáival mond köszönetet a Gondviselőnek ez a fiatal sereg. A hetedik osztály képviselője bucsuzik a Kollégium, ifjúsága nevében a távozótól.

— Amit kérünk tőletek — mondja — röviden ennyi: mindazt, amit itt tanultatok, vigyétek magatokkal a kálvinista iskolánk szelleméhez hűen küzdjétek az élet nehéz harcában. Biztatásként Madách ígényét kereszttül Isten szavát tolmácsoljuk nektek: „Ember, küldj és bírvá bizál!“

A VIII. osztály nevében Simonffy Zoltán bucsuzott a Kollégiumtól, a tanároktól és az ifjúságtól. Szomorú, nehéz önállomása volt ez az itt élő magyar ifjúságnak, amelyet a megröböltatások ideje óta kergettek, helyét sehol tudta megtalálni. Szavai intő figyelmű és iskolának és ifjúságnak egyaránt.

— Iskolánkat — mondotta — a magyarság megmentéséért való felelősség jüdáta harotta át. De érezzük, hogy nem tudtuk megtenni azt, amit kellett volna: értelmiségünk kellett volna válnunk és utat építenünk népünk jövő életéért. Most, amikor kilépünk iskolánk falai közül, fel kell tárunk igaz valónkat és mondani az utánunk jövőeknek: Tánatok a mi esetünkben és tegyetek jó hájmot népünk egységes harca mellett.

Ígytök meg ezt a népet tanítani, irászni s magatokhoz ölelve küldeni jövőünkért. Egy a célunk, egy a jövőnk: feltétlen egybeolvadás minden román-magyar lélekkel s Erdély földjén tartózkodni a magyar néppel.

Ezry László igazgató így válaszolt: „A nevelőkre háruló súlyos felelősség árában szólok hozzátok a bucsu pillanatában és arra intelek, figyelmeztetek: Igyekeztek minél hamarabb megtalálni az a biztos utat, amelyen — olánk szelleméhez hűen — népünk felelősségét szolgálhatjátok. Erre kötelez minket az Apáczai Csere Jánosok és más Dezsők szellemi öröksége. A kolozsvári Református Kollégium embereket és tanult erdélyi magyarokat akar nevelni.

A bucsubeszéd elhangzása után felszendült a kálvinista iskolák ősi himnusza: „Ervös várunk nekünk az Isten!“ Az ódon falak visszhangja ebben a hangulatban is biztatást adott: „Ha Isten velünk, ki ellenünk?“ Senki nincsen — bizonyára senki!

ANDRAS JÁNOS.

KINEVEZTEK AZ EGÉSZSÉG-TAN ES MEZOGAZDASÁGI ISMERETEK TANÁRI KÉPESÍTŐ VIZSGA-BIZOTTSÁGÁNAK TAGJAIT. A kolozsvári magyar tanterületi egység közli, hogy a tanárnevelési minisztérium a következő képesítő vizsga-bizottságokat nevezte ki: Egészségtan szakcsoport: elnök Haranghy László, a Bolyai Tudományegyetem tanára, tagok: dr. Valeria Bologa, a kolozsvári Regina Mária leányiskola tanára, a minisztérium egészségügyi igazgatóságának kiküldöttje, Buzás Márton, a szétszóródni római katolikus fiúiskola tanára és Gyarmathy Dezső, a széleskeresztesű állami tanítóképző tanára. A mezőgazdasági ismeretek vizsgáztató bizottságának elnöke Farkas Árpád, tagjai: Krasznay Pál — minisztertanács kolozsvári Gazdasági Akadémiájának tanára — továbbá Nagy Endre, a gyakorló gazdasági iskola igazgatója és Simon Károly, a kolozsvári tanítóképző tanára.

A BOLYAI DEMOKRATA DIÁKSZÖVETSÉG zeneseminárium június 27-én, csütörtökön este 7 órakor a központi egyetem aulájában hangversenyt rendez. A műsoron Beethoven: Pathetique, Mendelszohn és Hammerklavier szonátái szerepelnek. Bevezetőt mond Székely-Endre.

VILÁGOSÍTÓ SZENT GYERGELY UNNEPE. Az örmény katolikus egyház közönsége, Világosító Szent Gergely ünnepére július 7-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a piarista atyák kolozsvári templomában a hagyományos szokás szerint Alexia Ferenc szonáta tanácsos, piébbanos örömi szerzetáru lümp; szentüjéti mond. Július 9-án, szombaton és július 7-én, vasárnap este 7 órakor ifj. és ünnepi szentbeszéd lesz.

Szilágysági szövetkezeteink is a Nemzeti Bank és a Szövetkezeti Intézet mostoha bánásmódját sínylik

KOLOZSVAR. — Többször foglalkoztunk már lapunk hasábjain a magyar áruipar és hitel-szövetkezetek nagy kérdéseivel. Rámutatunk arra, hogy az a mostoha bánásmód, amelyben a magyar szövetkezeteket részben az INCOOP, részben a Nemzeti Bank részesíti, tarthatatlan és a helyzetet sürgősen és eredményesen változtatni kell.

A szilágysági gazdasági helyzetet ismergetve, beszámoltunk az ottani román szövetkezeti élet fejlődéséről. A kolozsvári „Szövetség“ szövetkezeti központ rendelkezésünkre bocsátotta a szilágysági magyar szövetkezetek adatait és ennek alapján meg kell állapítanunk, hogy arra a mostoha bánásmódra, amelyben egész szövetkezeti hálózatunk vergődik, a legjellemzőbb a szilágysági magyar szövetkezetek helyzete.

„Szilágyság megyében a szövetkezeteknek 50 esetendős múltjuk van. A „Szövetség“ kimutatása szerint ennek az 50 éves szövetkezeti hálózatnak 25 hitel-, 7 tej- és 43 áruszövetkezete van. A hitel-szövetkezetek működését a háború következtében beálló pénzüromlás és az a tény bénította meg, hogy a Nemzeti Bank egyetlen lej visszeszámlázási keretet sem biztosított a magyar hitel-szövetkezeteknek. Így a kintben megszervezett szilágysági hitel-szövetkezetek — ma, amikor az olcsó hitelre egész gazdasági életünknek a legnagyobb szüksége lenne — anyagi erejükben összezsugorodtak.

Az áruszövetkezetek raktárállománya a Szilágyságban is 80—90 százalékban semmisült meg. A legtöbb magyar áruszövetkezet Zilah és Szilágysomlyó környékén van. A vezetőség és a tagok önfeláldozó munkája ezekbe a szövetkezetekbe valamelyes áru varázslott, annak ellenére, hogy az INCOOP — természetesen — csak nek a magyar szövetkezeteknek sem ad árut. A reakció részéről elindított és a magyar szövetkezetek ellen irányuló hájrszára jellemző, hogy a szilágysági szövetkezetek háromnegyed részétől még a dohányárnyálást is megvonták és állandóan a háttérbe szorítják a szövetkezeteket az italkimézési engedélyek megadásánál is.

A szilágysági hatalmas gyümölcsstermésből is nagyobbára azért lesz pálinka — jórészt „fekete pálinka“ — mert a magyar szövetkezetek, amelyek jelentős gyakorlattal és kettejtel rendelkeznek a gyümölcsfeldolgozás terén, forgótól nélkül, télen is állanak.

Természetesen a Magyar Népi Szövetség tovább folytatja harcát azért, hogy a magyar szövetkezetek egyenjogúságát biztosítsa. Ezzel a Magyar Népi Szövetség nemcsak a romániai magyarság egyik igen fontos sérelmének orvoslásáért küzd, hanem az egész ország gazdasági életének fellendítéséért is. Eppen ezért reméljük, hogy ebben a harcban mellénk állanak majd azok az erők is, amelyek — mint a Szilágyságban — az új szövetkezeti szellem megteremtését akarják elősegíteni.

(*) KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Ezton mondtunk hájas köszönetet mindazoknak, akik Reimann Mária temetésén résztvettek. A gyászoló család.

(*) A FUSZERKERESKEDŐK nagyfontosságú gyűlést tartanak ma, szerdán délután fél 6 órakor az iparkamara dísztermében. Kereskedelmi Tanács.

A KOLOZSVARI ÁLLAMI LEÁNYFÖGIMNAZIUM RAJZKIALFITASA. Az anyagihiány ellenére is sok szép színes, sőt művész munkát állítottak ki a kolozsvári állami leányfögmnasium növendékei az Uniójári Kollégiumban. A változatos anyagi kiállítás meglátszik, hogy a rajztanítás és a tanítványok művészi nevelése ebben az iskolai évben is maradéktalan volt. A kiállítás az ugynevezett díszítő rajzoktól az emlékezet és elképzelés utáni rajzolásig mindenféle munkát tartalmaz. A felsőbbosztályosok munkáján már valódi művész alkotások kiemelkedésével; feltehetően a szemléltetés. A kiállítás, amelyet ebben az évben csak az állami leányfögmnasium rendezett meg, napokig délután 3—5 óra között lehet megtekinteni.

A KOLOZSVARI REFORMATUS KOLLÉGIUM ELEMIS ISKOLÁJÁNAK IGAZGATÓSÁGA tudomására hozza az érdekelteket, hogy az előzetes megállapodástól eltérően az évzáró ünnepély június 30-án, vasárnap délután tartja 4 órai kezdettel. E közlemény csak az elemi iskolájára vonatkozik.

MUKÉDVELŐ ELŐADÁS ZSOKOKON A Magyar Népi Szövetség zsomboki ifjúsági tagozata jó sikerűt szabadidő eladását rendezett vasárnap. Népi táncokat mutatott be és viseletben, népdalokat énekeltek, hirdette igaz műveltségű szépségeit és megkapó erejét. A táncokat és dalokat Bédis Erzsike tanította be.

A BOLYAI DEMOKRATA DIÁKSZÖVETSÉG KÖZGYŰLESE június 26-án, szerdán délelőtt 10 órakor lesz a közgazdasági kar I. számú tantermében. Teljes számú megjelenést kér a végrehajtóbizottságtól.

SEMELYI VÁLTOZÁSOK A KOLOZSVARI IPELÓTABLANAL. A román hivatalos lap a Monitorul Oficial június 18-iki száma királyi rendeletet közöl a kolozsvári itélőtáblánál végrehajtandó fontos személyi változásokról. Eugen Pop táblabíró, a kolozsvári II. tanács elnökét Tenesvárra, Gheorghe Gh. Dima tricu táblabíró Nagyszebenbe, Trajan Vladescu táblabírót Krajovába helyezték át. Vasile Florin Tarabuta táblai ügyész lemondott állásáról. Tenesvárról Coriojan Ramontian, Nagyszebenből Ambrosiu Cupsu, Krajovából pedig Njcolae N. Dragulescu táblabírókat a kolozsvári táblához helyezték át. Táblai ügyessé léptették elő a kolozsvári törvényszék főnökeit, Gheorghe Stancu, törvényszék főnök lett Njcolae V. Matej, a Népbíróság elnöke a törvényszéki tanácselnök a munkabíróság elnöke, Gheorghe N. Severin volt népbírósági beosztott bíró.

BERLIOZ-EMLEKEST BUDAPESTEN. A Magyar-Francia Társaság a múlt héten ünnepelte meg Berlioz Rákóczi-indulója bemutatásának százéves évfordulóját. Az operaházi díszhangversenyen a Himnusz és a Marschallaise elhangzása után Oltoványi Imre, a Társaság elnöke mondott francia nyelvű beszédet, majd a legjellegesebb magyar ének-művészek Berlioz-műveket adták elő. A szünetben sor került a világhírű francia zeneszerző szobrának — Hívös László alkotása — leleplezésére.

SZOVJET ÉNEK- ES BALALAJKA-EGYÜTTES KOLOZSVARON. Ruszov Szeregi művészegyüttese június 27-én, csütörtökön este 9 órakor a Román Nemzeti Színházban bemutatja a szovjet népzene néhány művészi termékét. A műsoron balalajka, ének és tánc szerepel. Az eddigi szovjet előadások magas művészi élményeiből itélve Ruszov együttesének is komoly sikere lesz Kolozsvárra. Az előadást az ARLUS rendezi. Jegyek elővételben a Román Nemzeti Színház pénztáránál lehet váltani.

Színházi és mozi-műsor:

KOLOZSVARI „SZENTGYÖRGYI ISTVÁN“ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ: Szerdán este 7 órakor: 1. Péter Gárdián Opera-ésbemutató. 2. Táncképek. 3. Május királynéje. Opera 1 felvonásban. Sorozatszám 23. Csütörtökön este 7 órakor: Péter Gárdián Opera-ésbemutató. 2. Táncképek. 3. Május királynéje. Opera 1 felvonásban. Sorozatszám 23.

KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA: Capitol Szépség parádéja. Corso: Tuza, az öserdők királynéja. Idégesztő dzsungelfilm. Munkás: Az új rokon. Főszerepekben: Perczel Zita, Kabos Gyula és Gózon Gyula. Műsor előtt legújabb amerikai humor. (3, 5, 7, 9). Royal: Szerelmese pljota. Select: Szerelmes éjszakák. Előadások fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Urania: Szerelmes éjszakák. Előadások 8, 5, 7 és 9 órakor.

Deportáltak, figyelem!

Minden költségét tedezem és külön hájlára kötelez az, aki hirt ad ROSNER ERNŐ 33 éves sepsiszerintgyörgyi lakosról, akit a szárszégeni gettógyűjtőtáborból hurcolták el Auschwitzba. Legutóljára állítólag a Maihausen melletti Gussen I. kórházában látták a felszabadulás előtt. Éricsítésetket UNION Rosner László címre Brassó, Regele Carol I-utca 59 szám alá kérek.

(*) HADIFOGLYOK ELVITTEK FIEGYELMEBÉ! (Európa tudakozó szolgálat). Kérjük azokat a hazatért hadifoglyokat, ejtetteket, a táblájában mindenkit, akik alábbiakról tudnak valamit, küldjenek értesítést az Európa hírdetőküldöjéhez Kolozsvár, Egyetem-utca 4. Románia. (Esetleges kiadásokat térítjük). Bizunk mindenkinek emberi segítőkészségében! Friss Gyula kolozsvári fődrész (anyja neve Pap Katalin), volt hadárvadász, Geese Lajos bádogos (anyja neve Zeiler Etelka) híradós. Jobb Dénes levente (anyja neve Cseké Eszter), Czaga Pál elhurcolt (anyja neve Hubert Anna), Lapos Dániel 26-os honvéd (anyja neve Laposi Zsuzsa), Ajtay Tibor 25. hadászati honvéd (anyja neve Nakas Emma), Fülcsi Sándor (anyja neve Kovács Júlia), Kerekes Dezső levente (anyja neve Szoboszlai Jóna), Sinkó Ferenc elhurcolt (anyja neve Kovács Katalin), Kovács István 26-os honvéd (anyja neve Füzési Eszter), Salágyi Mihály levente (anyja neve Domokos Katalin), Domokos Sándor 25-ös honvéd (anyja neve Varró Jóna), Armaukó Puskás Gyula 18/2-ös honvéd (anyja neve Borsán Rozália), Pitroff Dezső budapesti repülő gép. (anyja neve Szabó Emma), Hódy Imre 1002. Comp. 3. (anyja neve Vajda Mária), B. Nagy Imre 25-ös honvéd (anyja neve Gáspár Zsuzsanna), Óvodi Árpád 60-as hadárvadász (anyja neve Berka Jóna), Miké Kálmán 26-os munkásszázad el volt (anyja neve Lőrinczi Ljána), Kana-las Gyula román munkásszázad el volt (anyja neve Kanalas Lina), Barja Zoltán aknavetés honvéd (anyja neve Szij Katalin).

Magyar földműves, munkás, polgár: **együtt a MNSz-ben!**

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Az „Ördög“ pénteki előadása elé

KOLOZSVAR. — A szerelem himnusza ezentől fel pénteken este a kolozsvári Magyar Színház színpadán, a hat évben át elhallgatott nagy magyar írónak: Molnár Ferencnek mesterművéből: „Az Ördög“ből. Az elhunyt nagy magyar színművészek: Hoedjús Gyulának feljuttatásának ideje ez az est azok előtt, akik őt ebben a szerepben látták. Zaccani, a világhírű olasz színész-zseni az „Ördög“ben aratta életének egyik legforróbb sikerét, amelyet az őt világrész minden világérossában bemutatott sorozatos három éven át. Zaccani önműködésében elmondja, hogy pályája egyik legnagyobb élménye volt ez a renkiúti felépítésű szerep. Budapesttől Newyorkig és San-Franciskótól Tokióig világhírű utat tett meg Molnár Ferencnek, a nagy színpadi vígjűzőnek ez a forró szüggeszli halála darabja, amelyet a nagy világvárosok háromszázas színpadán mutattak be. Örökemberi mandarinoszójánál fogva és az „Ördög“ által megszerelt színpadon nagyvonalú felépítésével ez a darab Molnár Ferencnek egyik legnépszerűbb, legszáradóbberejű műve.

Nálunk az „Ördög“ címszerepét a folyton új és új meglepetéseket tartogató Senkálzky Endre játssa, akinek fejlődési vonalában nagy ugrás ez az alakítás. A milliomos bankár feleségét: a fiszatalkú, de jórészt szerepét asszonyt: Jancsó Adrienne, Selyem Cinkát, a bübajos modellt: Pinna Mária, Jánost, a festőművészt az egyre mélyülő Flóra Jenő, a „szemtelen“ Elzát, a szerelmes urilányt: Bara Margit, Lászlót, a milliomos bankárt pedig Király József játssa. A darabot Kömives Nagy Lajos rendezi.

Az előjellekből ítélve, a pénteki színházi est méltó előjátékulad lesz a magyar színpadok hat évben át elhunyt drámaíró-zseninek, Molnár Ferencnek, aki ezalatt az idő alatt Newyorkba emigrált, ahol — mikor Molnár levelészőr jelent meg egyik előkelő Broadway-színház nézőterén — felállással ünnepelte az amerikai közönség. Molnár Ferenc legújabb darabjában Chaplin játssa a főszerepet, jellemzően arra, hogy a nagy magyar író darabjainak rendkívüli alakjai milyen szüggeszli módon foglalkoztatják a nagy színész-zseni fantasziáját.

Mozaklapot és kasszakövet raktárról állandóan szállít **GRANITID** cementáru üzem Kolozsvár, Carl Marx-ut (volt Rudolf-ut) 23 szám.

Ki pénzelte a Manju-gárdát?

BUKAREST. — A letartóztatott terrorközponti parancsnokság működésére most is fényt derítettek a nyomozó hatóságok. Megállapították, hogy a „központi parancsnokság” alá tartozó különböző alakulatok mindegyikének külön feladata is volt. Vörösvári csoport, a fasiszta eszmék terjesztésére kapott parancsot, a „Fekete fark” hadosztályának terrorcselekmények elvégzésére, az Elena Basarabeanu csoport meg szervezett és az ő nevével elneve-

zett csoportnak pedig az volt a feladata, hogy az „Avram Lancu hajlú” csoporttal az északkeleti felvegye és minél nagyobb mennyiségű robbanóanyagot és lőfegyvert szerezzen be. Elena Basarabeanu egyébként Anoniescu tükárnője volt.

A szembesítések során fény derült arra is, hogy ezeket a terrorista csoportokat kik pénzelték. Így kétségtelen megállapítást nyert, hogy a hírhedt Manju-gárda, amely fejszéivel vágta le a székeleyek fejét, az az Aldea tábornok pénzelte, aki a Radescu-

kormányban a belügyminiszteri újszólás tölthette be és aki azóta is a Manju-féle nemzeti parasztpárt főtitkára. Megállapították, hogy Aldea 5 millió fejt adott annak idején Gavriila Olteanunak a Manju-gárda megszervezésének költségeire.

A terrorcsoportok rejtekhelyén számos falragaszt és röpiratot találtak, többek közt a földreform ellen egy évvel ezelőtti kijáratú plakátot, amely azt bizonygatta, hogy a nagybirtokosokra az országnak szüksége van.

Azonos célok — azonos eszközök

Romániában Olteanu és a „Fekete fark” hadosztály, Magyarországon Páter Kis Szaléz és társai készítettek elő — és részben hajtották végre — terrorcselekményeket, amelyek arra irányultak, hogy az épülő demokráciát aláaknázzák. Az azonos célokat azonos eszközökkel kívánták szolgálni és azonos a szellemük is. A „Fekete fark” hadosztály, akárcsak a magyarországi fasiszta bandák, a Vörös Hadsereg katonái és a demokratikus élet vezetői ellen terveztek és hajtották végre gyilkosságokat.

Magyarországon alig ült el az a vihar, amelyet Páter Kis Szaléz földalati bandája, a kunmadarasi pogrom és a többi fasiszta kilengés okozott, több fiatal ember az Erzsébet-körút 15. számú házának padlásáról három szovjet katonatisztet és egy munkásfényes terített le több revolverlövéllel.

Nyilvánvaló, hogy ezek a fiatal emberek — nagybábura középiskolák és egyetemi diákok — nem a maguk feje után cselekedtek, amikor ilyen és ehhez hasonló terrorcselekményekre szánták rá magukat. Nyilvánvaló, hogy nem önmaguk szervezték meg terrorcselekményeiket, de nyilvánvaló az is, hogy nem népi érdekeik és nem országuk céljait szolgálták. Kik hát azok, akik az épülő demokratikus Magyarország fiataljainak egy részét ilyen tettekre csábították?

Azok a reakciók és fasisztabarátok, akik a nagyhatalmak közötti konfliktusra számítva, a demokrácia békés kifejlődése elé nehézségeket akarnak görgetni, terrorcselekményeket szerveznek meg és a fasiszta idejéből nagyon is ismert uszításokkal kísérleteznek.

Sem a magyarországi, sem a romániai terrorbandák nem tudtak azonban széles népi rétegeket maguk mellé állítani. Magyarország és Románia népe egyaránt eleget szenvedett a fasiszta uralom következtében a közelmultban és a legnagyobb bizalommal követi a demokratikus rendőrség munkáját, amely ezeket a gyilkos kártevőket egymásután ártalmatlanná teszi.

Hadirokkantak és hadiözvegyek!

KOLOZSVAR. — Tépejűdések, gondok, nehézségek és nélkülözések után végre sikerült szerveznünk egy komoly és önálló hadigondozó szervezettel.

Hadigondozottak az egész megyéből! Hogy a közös és eredményes harcra felsorakozhassunk a Hadigondozottak Bizottsága ezután hívja fel figyelmüket arra, hogy június 30-án délelőtt 9 órai kezdettel nagygyűlést tart a Vármegyeháza dísztermében. Legyen jelen a megye minden községéből gyűléstől legközelebb egy-egy hadirokkant.

Napirendre kerülnek majd összes időszéri olyan kérdések, amelyek amúgyis nehéz életünket elviselhetetlenül súlyosbítták.

Ismertetni fogjuk működésünknek célkitűzéseit és munkánkhoz eddig elért eredményeit, valamint legsúlyosabb kérdéseink közül az északkeleti hadigondozottaknak az új hadirokkantörvénybe való besorolását.

Ismertetni fogjuk továbbá eljárási törvényünk (elkonomat) működését és az ezzel kapcsolatos összes kívánságainkat.

Hadigondozottak! Most, vagy soha! Ha nem egyesülünk ha nem tudjuk azt, hogy mit akarunk, akkor továbbra is helytelen utakon fogunk járni, bekötött szemmel fogunk vezetni olyanok, akiknek semmi közük kérdéseinkhez és életünk megnehezébe lesz.

Hajrássátok meg tehát hívó szavunkat a gyűléstől legyejen jelen minél nagyobb számmal. Ezt kívánja tőletek saját érdeketek!

A NEPVEDELEMBE TÖMÖRÜLT HADIROKKANTAK BIZOTTSÁGA.

A SZÉPÉG TITKA

SZEPEK és KULOMBÓZÓ BÚRPECSETEK KIIRTÓJA PATIKUS Dr. M. Sterescu, B-DUL ELISABETA 34 - BUKAREST

A módosítás megjelenségéig felfüggesztette az igazságügy-minisztérium a 645-ös visszaperlési törvényt

Nem hajthatók végre a visszaperlési törvény alapján hozott ítéletek és elhalasztandók e törvény alapján a folyamatba tett perek tárgyalása

KOLOZSVAR. — Az igazságügyminisztérium a MNSz központjának fellépésére az északkeleti magyarságot igen közelről érdeklő rendelkezést adott ki, amely tegnap megérkezett a kolozsvári bíróságokhoz is. Az igazságügyminisztérium egyhónapi időtartamra felfüggesztette az északkeleti magyarságra rendkívül sérelmes 645. számú visszaperlési törvény végrehajtását, illetve gyakorlati alkalmazását.

A távirati rendelkezés értelmében az összes bíróságok kötelesek a 645-ös törvény alapján folyamatba tett visszaperléseket — egyelőre egyhónapi időtartamra — szüneteltetni és e törvény alapján hozott ítéletek végrehajtását — tehát az ítélet rendelkező részének az új tulajdonos kikötésére, illetve kitételezésére, eljárási részét — felfüggeszteni.

Az igazságügyminisztérium június 22-én kelt 61.500 számú rendelete utal arra is, hogy az északkeleti magyarság uralkodó alatt az eltávozott román családok és a más nemzetiségű vásárosok között jogügyletek (ház-, telek-, földbirtokeladások stb.) megemléksései szabályozó 645. számú törvényt módosítani, illetve lényegesen enyhíteni fogják és ezért — a módosítás kidolgozásáig és megjelenségéig — rendelte el a minisztérium e törvény alapján hozott ítéletek végrehajtásának felfüggesztését, illetve a folyamatba tett perek egyhónapi időre való elhalasztását.

Kolozsvár város vezetősége olcsó piaci árúkról gondoskodik

Julius és augusztus hónapra is kiadják a cukorjáraandóságot

KOLOZSVAR. — Kolozsvár város vezetősége a piaci árak letérésére nagyarányú harcot indított.

Naponta tapasztalni, hogy a piacon az újdonságnak már nem mondható zöldségekhez, uborkához, valamint egyéb zöldségekhez a magas árak miatt a dolgozók nem juthatnak hozzá.

A város vezetősége babot hozatott Kolozsvár piacára és az eddig 3500—4000 lejese ár helyett 2000 lejert bocsajtotta árba. Kenyeret is árusított a piacon 6000 lej kilónkénti ár helyett 3500 lejert.

A piac hiánját — látva ezt az óriási árkülönbséget, amellyel a versenyt felvenni nem tudták — „jogtalanságnak” minősítették az árletelési kísérletet és a „tisztességtelen versenyt” miatt a rendőrséghez fordultak. Felhívták a rendőrség figyelmét a „feketén” kényeret árusítókra. És akadt rendőr, aki — ha nem is a kisebb ár miatt — de „mert a székér rossz helyen állt”, avagy azért, mert „a kenyere-

ret nem tartották tiszta helyen”, belekötött az árusító emberekbe.

Egyes sötétenlátók azt híresztelték, hogy nincs kenyér, hogy nem lesz a gabonakészlet elegendő az új termésig. Groza Péter kormánya — mint ismeretes — a Szovjetunió segítségével biztosította az ország kenyérellátását az új lisztig. A városi közellátási hivatal a jutató szovjet búzából az ellátó szervezetnek kiutalta a kenyérjáraandóságot június hónapra, sőt

július hónapra is részben kiosztotta. Az ellátószervek — különösen a köztestületi ellátószervek — azonban nem váltották ki a malomokból kiutalt lisztjáraandóságot. Nincs szükségük a lisztre?

A „Világosság” annakidején megírta, hogy Kolozsvár város július és augusztus hónapra is megkapta a cukorjáraandóságot. A város vezetősége a cukorkiosztáshoz csak a hatósági engedélyt várja. Ez remélhetőleg a jövő hó elejéig megérkezik.

A hástáti gazdák áldozatkésztsége

A hástáti gazdák Lukács Mihály MNSz kerületi szervezeti elnök vezetésével küldöttséget vezetnek a város polgármesteréhez és a fuvarral rendelkező gazdák nevében felajánlották, hogy a Szentgyörgy-híd részére szükséges faanyag beszállítását a város részére ingyen végzik el.

— Tudjuk, hogy a város milyen nagy gondokkal küzd — mondta Lukács —,

mi ezzel a kis áldozattal akarunk hozzájárulni városunk újjáépítéséhez.

A hástáti gazdák munkavállalása a város újjáépítése érdekében példa arra, hogy az építő szándék és segítőakarat biztosítani fogja a nagy lendülettel folyó újjáépítés sikerét. De a hástáti gazdák példája egyben intőjel kell legyen Kolozsvár minden rendű és rangu polgár részére a segítő áldozatkésztségre.

Az áruló Mihajlovics bensőséges kapcsolatban volt Mussolinival, Horthyval és Horea Szimával

BELGRAD. — A belgrádi népbíróság most folytatja Dráza Mihajlovics, az áruló jugoszláv tábornok háborús bűntények tárgyalását. E tárgyalás folyamán tudódott, hogy a németek kinevezte Nemes-kormány és az állítólag németellenes Mihajlovics között szoros kapcsolatok léteztek. A vádlott ugyan azt állította, hogy nem került sor megegyezésre. Némekkel, de az ügyészek erre bemutatták a németbírni miniszterelnök és Mihajlovics követe között kötött kölcsönös segélynyújtási egyezményt.

Közvélemény az is, hogy a háború alatt a Mihajlovics-féle esztronikok többször megtámadták Tito partizánjait. A vádlott ezzel kapcsolatosan azt igyekezett bizonyítani, hogy nem tudott a csapatai által indított támadásokról. Elmondotta, hogy Péter exkirály Londonba emigrált kormányával állandóan kapcsolatban állt s ez

a kormány sohasem tiltotta meg neki a partizánok elleni harcot, sőt nem adott parancsot a németek megüldadására sem.

De Mihajlovics közvetlen kapcsolatokat keresett hazája legnagyobb ellenségeivel és legizóival: a német és olasz fasiszta csapatokkal is. Tagadni próbálta ugyan, hogy személy szerint is együttműködött a megszálló seregekkel, de kénytelen volt beismerni, hogy munkatársai és alárendeltjei mind a németekkel, mind az olaszokkal kapcsolatban álltak. Mihajlovics azt is elismerte, hogy a jugoszláv földön működő esztronik-mozgalmak: Mussolini fasiszta kormánya finanszírozta.

A nemzetközi reakció minden erejét latba vetette, nehogy a szabadságharcos Tito és partizánjai eredményeket érhesse-nek el és a helyzet urává legyenek Jugoszláviában. Jellegző például, hogy még maga Masterson angol tábornok is szorgalmazta ezt. Mihajlovics állítása szerint 1944 májusában egyik munkatársának útján a következő üzenetet kapta a tábornoktól Kairóból:

„Mihajlovicsnak mielőbb végezniök kell a kommunistákkal s azután majd egészen másképp alakul a helyzet.”

Különösen élénk kapcsolatokat igyekezett teremteni Mihajlovics Magyarország reakciós vezetőivel. Ezekre a tőrekvésire a jelenleg orosz hadifogékban lévő Ujvási István irásbeli tanuvallomása hozott bizonyosságot. Ujvási volt magyar tábornok 1939 től kezdve a magyar kormány elhárító osztály parancsnoka, később pedig az Alföldvédelmi Központ főnöke volt. Így közvetlenül alkalmat nyújt a Mihajlovics és Horthy között lefolyt tárgyalások megismerésére, sőt maga is résztvett azokban.

A volt tábornok már régebben ismerte Mihajlovicsot és elmondotta, hogy a jugoszláv esztronikvezér azelőtt is nagy tisz-

telője volt a németeknek. Amikor Mihajlovics még prágai jugoszláv katonai tanácsos volt, sok értékes felvilágosítást adott a németeknek s a magyaroknak is Csehszlovákia háborús teljesítőképességéről.

1942-ben Mihajlovics levelet írt Horthy kormánynak, melyben a jugoszláv-magyar demokrácia- és szovjetellenes megegyezést sürgette. Horthy igen fontosnak tartotta ezt a közeledést s — mint Újvási vallotta — nyomban válaszolt a levélre, hangsúlyozván, hogy ő a németek szövetségese és az együttműködés csakis ilyen alapon történhet.

A jugoszláv esztronikvezér ezt elfogadhatónak találta s következő üzenetében — maga és a londoni jugoszláv kormány nevében segítséget kért Magyarországtól a Tito elleni harcra. A kérés felett megindított tárgyalások sikeresek voltak és Mihajlovics 1944 januárjában megkapta az első fegyvert, lőszer, és rádióállomásokot a saját honfitársai ellen vívott harcához. Bebizonyosodott, hogy Mihajlovicsék ugyanilyen árulókötélést tartottak fenn a román árulókkal, elsősorban Horia Simával is. Bevallotta Mihajlovics azt is, hogy szálakat keresett Maniuhoz.

S hogy teljes legyen a kép: a belgrádi tárgyaláson arra is fény derült, hogy Mihajlovics a jugoszlávai magyarság kiüldözését is programjába iktatta. Ugyanezt a sorsot szánta a csekszláv birodalomnak is.

Gyapjufonalak

kézimunka

nagy választékban

„Uránia” Horea-ut 4 sz.

+

Szomorú szívvel tudatom, hogy drága jó férjem,

Sándorcsék István

vendéglős

1945 június 25-én reggel 4 órakor hosszas szenvedés után életének 58-ik évében, második házasságának 12-ik évében, az egyházi szent-ségek felvétele után visszaadta lelki teremtőjének.

Drága halottam földi maradványait június 27-én, csütörtökön délután 4 órakor a köztemető kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint helyezik örök nyugalomra.

Világoslatatlan lelesége Dr. Sándorcsék Istvánné született Dombos Erzsébet

APRÓHIRDETÉSEK SPORTÉLET

ADÁS-VÉTEL

FIGYELEM! Legmagasabb áron veszek férfi és női varrógépeket, varrógépféjeket, varrógéplábakat, alkatrészeket, férfi és női gyermekbicikliket, biciklívázakat, gumikat, sík- és körkötőgépeket, tüket, Welsz gépkereskedelem, Kolozsvár, Horea-ut 56. 1824

ELADÓ egy nagy fürdőkád. Mócok-utja 106, házmesternél. Gr

ELADÓ jókárban lévő dunyha, párna, paplan és egy női ruhaanyag. Dónát-ut 124. Gr

ELADÓ egy ebédőberendezés. Értekezni Budai Nagy Antal-utca 55, I. emelet, 1. ajtó. Gr

JÓKÁRBAN lévő modern, kaukázusi dí. faebéjő eladó. Mikos-utca 22, Koltai. 2731

ROMANBETŰS, hordozható, Olimpia gyártmányú írógépet kitűnő állapotban magyarbetűs, jókárban lévő írógéppel ejtserélnek, lehet más gyártmányú is. Cim a kiadóban. Gr

BUTOR, szőnyeg, porcellán, írógép és egyéb tárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20. Telefon 508. 2839

EGYLOVAS új stráfszeker eladó. Lévai-utca 21. 2831

HASZNALT tégya eladó. Kemény Gábor-utca 5. 2880

ANGORANYULAK ketrecceel együtt eladó. Cim Csákány-utca 51. 2870

JÓKÁRBAN lévő tiszta, mely gyermek- kocsij eladó. Dr. Oláh Andrásné. Mária királyné-utca 20. 2864

FESTEKSZÓRÓ pisztoly és légkompresszor eladó. Liliom-utca 3, délután. 2868

BIZOMÁNYBA elfogadok ruhaneműt, biciklit és autókalkatrészeket. Bethlen-utca 15, ócskásútnál. 2935

VESEK legmagasabb áron ruhaneműt, biciklit, „Increderea” ócskásútnál, Bethlen-utca 15. 2935

HASZNALT kombinált szobák, háló, konyhák, szalonok, íróasztalok, székek és egyéb használt butorok eladók. Kossuth Lajos-utca 32, butorraktár. 2935

KONYHABERENDEZÉS, rekamie, kombinált szekrény eladó. Bethlen-utca 8, asztalosnál. 2935

BUTOR, perzsaszőnyeg, írógép és mindenféle értéktárgyak vétele és eladása, ugyan szintén bizományba elfogadok. Malinovszki-tér 6, Szentegyház-utca sarok, Klein. 2935

EBÉDLŐ, diófurniós, egészen finom kivitelben minden elfogadható áron eladó. Megbízva Klein, Malinovszki-tér 6, Szentegyház-utca sarok. 2935

HÁROMAJTÓS festett ruhaszekrény, szalonok, egy- és kétajtós jégszekrények, konyhák, ágyak, szekrények minden elfogadható áron eladók. Tordai-ut 9, Petőfi-utcaival szemben. 2935

BUTORVÁSÁRLÓK figyelmébe! Tordai-ut 9 szám alatt mindenféle butorok kaphatók a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig, használtak és újak, ugyszintén veszek és cserélek butorokat. Vizaknai. 2935

KONYHAK modernnek, rekamiék, kombinált szekrények, furniós asztalok és székek, sőtét hálószoba, diófurniós modern ebédőberendezés és komód, egyes szekrények régi konyhakredencek stb. eladók. Malinovszki-tér 6, Szentegyház-utca sarok, Klein. 2935

HIDMERLEG új, 30 mázsa, eladó. Cioasca-utca 8. 2932

ELADÓ kombinált szekrény és kétszemélyes rekamie (külön is). Báthory-utca 22 (Óvár). 2951

EBÉDLŐK, modern diófa háló, olcsóbb háló, félháló, karikahajós varrógépet, írógép, rekamiék, íróasztalok, rádióasztalok, komódok, szekrények, székek, stb. kaphatók Kanyarónál, Kossuth Lajos-utca 14. 2914

ELADÓ egy férfi kerékpár. Tana-útnál, Kossuth Lajos-utca 1. 2886

GUMIPÁRNA elsőrendű eladó. Öv. Farkas Jánosné, Petőfi-utca 13. 2908

SÜRGŐSEN eladó rövid, keresztúros planinó. Agyagdomb-utca 14. 2890

ALIG használt jókárban lévő kombinált gyermekkocsi eladó. Nagy Ferenc vendéglő, Bözörményi-utca (volt Fecske-utca) 37. 2894

ELADÓ kombinált gyermekkocsi teljesen új állapotban. Traian-utca 32, Herschkovits. 2890

HASZNALT butor sürgősen eladó. Dávid Ferenc-utca 9 alatti. 2888

EGY 8 méteres plüss futószőnyeg gyönyörű keleti mintázással, butorszőnyegek is alkalmas és egy vadonutaj női kerékpár Dünlop-gumikkal olcsón eladó. Mikos-utca 17, balra 1. ajtó. 2905

OLCSÓN eladó barnára fényezett két darab keményfaágy. Terhes Gyula-utca 14 (volt Varga-utca), asztalosnál. 2909

KERESÜNK megvételre 5-10 méteres egyenes lömlöt. Cim Mária királyné-utca 16. Gr

ELADÓ kő... 8-10 hengerrel és pöttökkel. Györgyalvi-ut 98. 2913

EGY modern kombinált szobabutor sürgősen eladó. Erdőkútánál Széchenyi-tér 18. útnál. 2890

JÓKÁRBAN lévő fehér Dac gyermek

sporikocsi eladó. Szentegyház-utca 35. 2919

KITŰNŐ állapotban eladó egy Erika hordozható írógép. Horea-ut 58, ajtó 4. 2899

GYERMEKKOCSI sport, piros, jókárban eladó. Dénes textiltüzletben, Jaslor-utca 4 (Szamos-utca). Gr

ÍRÓASZTAL fekete ébenfa, zöld posztóval eladó. Dénes textiltüzletben, Jaslor-utca 4 (Szamos-utca). Gr

PONYVA fehér, viaszkozott, kárptozáshoz is megfelel, eladó. Értekezni Dózsa György-utca 37, Hegedűsnél. Gr

TALIGA kétkerekű eladó. Értekezni Dózsa György-utca 37, Hegedűsnél. Gr

SÜRGŐSEN eladó Fiat 939-es luxusautó 5 darab új gumival, Cim Klein, Jókai-utca 3. szám. 2918

GAZKÁLYHA kétkarikás, egysütős eladó. Szabadság-tér 3, Horváth. 2917

ELADÓ azonnali betegség miatt éjelmiszert. Üzlet, Tordai-ut 12. 2920

EGY mely világoskék gyermekkocsi eladó. Mócok-utja 45, I. emelet 19. 2921

ELADÓ modern svájci férfi aranyóra 6 millióért. Jókai-utca 19, balra. 2948

ELADÓ üzembépes modern rádió 3+1 Straszurter 500.000 lejért és egy férfi bicikli. Hejsinki-utca 27. 2947

ELADÓ kétkerekű taligák. Marasesti-tér 17. 2947

VADONATUJ dzepp tiszta gyapjú férfiöltöny kisebb tetmetre eladó. Benkő, Széchenyi-tér 38. 2946

KERTI FÜVET keresek megvételre. Botha István, Malom-utca 26. 2943

ELADÓ négyhengeres Fiat luxuskocsi 7 gumival. Kogalniceanu-utca 5. 2942

SELYEMPAPLAN vadonatúj, jégszekrény, párnák, keményfa szekrény, ágy olcsón eladó. Dónát-ut 92. 2938

TANGÓHARMONIKA 120 basszusos eladó. Bolinteanu (Kölcsy-utca) 17, emelet. Gr

VESEK használt ruhát, fehérneműt, cipőt. Szabadság-tér 12, Rác. 2937

ELADÓ két darab karosfotel, gobelinképek, állófogas. Ma'om-utca 2, házmesternél. 2933

GYERMEKKOCSI mely ujonnan festve, eladó. Szabadság-tér 23, cimfestőnél. 2929

STANDARD-rádió 4+1 lámpás jókárban eladó. Széchenyi-tér 10, Szabó. 2928

ELADÓ sürgősen és olcsón az Elővilágban 9/2 hold kitűnő szénafti termékkel együtt. „Terno” ingatlan adás-vételei ügynökség, Széchenyi-tér 16, Kádár-utcai kapubejárát. 2926

NAGY vitrínes puít, nagy jégszekrény eladó. Magyar-utca 73. 2922

KERESÉK megvételre méhrajokat vagy méhesládokat. Györgyalvi-ut 98. 2913

FERFI és női kerékpár jó állapotban eladó. Kossuth Lajos utca 18, Kanyarónál. Gr

KERÉKPÁR férfi és női csaknem új állapotban eladó. Szondy-utca 68. Gr

VESEK-ELADÓK ócska ruhákat, fehérneműt. Rusu, Dávid Ferenc-utca 3. 2935

ELADÓ jókárban lévő használt tégya, ajtó és ablaktokok, deszka és kőanyagok. „Terno”, Széchenyi-tér 16, Kádár-utcai kapubejárát. 2924

ALKALMAZÁST KAPHAT

KÖZÉPKORU rendes női kis háztartáshoz és két gyermekem nevelésére felvesszük. Kriza-utca 28, fodrászútnál. 2887

PIACI áruláshoz pénzes társat keresek. Engedőyem, felszerelésem és helyem van. Cim a kiadóban. 2891

A temesvári ILSA legjobb uszói és vízilabdázói szerepelnek szombaton és vasárnap Kolozsváron

KOLOZSVAR. — Szombaton és vasárnap nagyszabású sportesemény színhelye lesz a kolozsvári városi partifürdő. A temesvári ILSA legkiválóbb uszói és vízilabdázói — akik sorozatosan megnyerték az egyes versenyszámokban az országos bajnoki címet — visszavágo mérkőzésre érkeznek Kolozsvárra, ahol a Vasas, az Univerzitáre BEAC a Dorna és a Sanias legjobb úszóival mérkőznek össze erejükkel.

A kétnapos versenyen — amelynek részletes ismertetésére visszatérünk — magasló száma lesz az ILSA-Vasas vízilabdamezőkzés.

SPORTHIRADÓ

Turisták és természetjárók! Az ENKE vezetősége közli, hogy a vetített képek előadást ma, szerdán este fél 8 óral kezdettel tartják meg az egyesület Jókai-utca 2. ajtó (II. emelet) helyiségében: „Mit láthatunk a Biharban?” címmel. Előadó: Györke Márton. Aki részt akar venni a Biharfűre

vagy a Szamosbázárhoz rendezendő kiránduláson, annak ma este 9 óráig bezárólag kell jelentkeznie az egyesület irodájában. Vendégeket úgy az előadásra, mint a kirándulásra szívesen lát az egyesület vezetősége.

KERESÉK elsőrendű francia szabásműt. Cim a kiadóban. 2900

KAZANKOVACSOT felveszek. Hoffmann Sándor mérnök, Deportatilor (Kajántól-ut) 4. szám. 2902

TANULÓLEANYT felvesz Sztankovits női fodrászat. Szabadság-tér 22, udvarban. 2901

MINDENES leányt felveszek. Cim a kiadóban. Gr

FOTO Theodorescu, Mihály vitéz-tér 32, keres fényképszegédet, tökéletes retuszírózt, laboratóriumi munkában jártast, jó fizetéssel. 2889

ROMÁN minisztériumi diplomával rendelkező gyógyszerész vagy drogulistát napl 1-2 órai munkára azonnalra felvesz Meisler, Széchenyi-tér 1, új drogéria. 2911

KERESÜNK perfekt román-magyar tudású tisztviselőt (nőt), aki levelezni, könyveit tud. Iparvállalati munkában jártas előnyben. Irásbeli ajánlattal jelentkezni azonnali délelőtti 10-12 óra között. U. T. R. Budai Nagy Antal-utca 71. 2940

IDŐSEBB nőt félnapra keresek. Kossuth Lajos-utca 3, cukrászda. 2939

MEGBIZHATÓ, jóírózó szakácsnőt alkalmazok, aki háztartásom vezetését vállalja. Jó fizetek. Cim a kiadóhivatalban. 2932

MEGBIZHATÓ nő heti egy-két napra mosáshoz, takarításhoz felvételük. Felgyvári-ut 70. 2949

ALKALMAZÁST KERES

OKLEVELES vegyészmérnök, fiatal, üzemi gyakorlatjal alkalmazást keres. Cimeket „Vegyész” jellegre. 2833

FÜRDŐRUHA varrást olcsón vállalkunk. Uránia rövidára útnál, Horea-ut 4. 2906

INTELLIGENS fiatal nő házzvezetőnő állást keres zsidó családnál. „Otthon” jellegre. 2893

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ egy családi ház, 2 szoba, konyha, pince, éjszakkamra, két udvar, melléképületek és szépen fásított kerttel. Kőkert-utca (Hasdeu) 92. Gr

MAGANOS ur különbejáratu butorozott szobát keres a központban. Cimeket „Ar nem számít” jellegre. 2882

BOMBAZOTT házban 2 szoba, konyha, alkalmas irodának, műhelynek, kiadó. Horea-ut 68. 2903

SZÉP üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 2892

ELVALT asszony keres szállást magános nőnél. Agyneműm van. Cimeket a kiadóba „Remény” jellegre kérek. 2897

BUTOROZOTT szép nagy szoba villakás az Atija-negyedben, esetleg konyha. használatul július 15-re kiadó. Cimeket „Evi bér előre fizetendő” jellegre. 2912

ELCSERÉLNÉM a Dorna közelében lévő egy szoba, konyha, speizos lakásomat. Ugyanott egy üzembépes rádió eladó. Cim Csaba vezér-utca 15, Pallónál. 2918

ELADÓ sürgősen házastelek, 2 szoba, konyha, istálló, szin, egyéb gazdasági épületekkel és egyhaldas gyümölcsös, veteményes kerttel 45.000.000 lejért. „Terno” ingatlan adás-vételei ügynökség, Széchenyi-tér Kádár-utcai kapubejárát. 2926

ELCSERÉLNÉM a Román Operához zell szoba, konyhás lakásomat két szobával, konyhával, ezen a környéken, megegyez szerint. Cim a kiadóban. 2919

ÜZLETHELYISÉG berendezéssel eladó szoba, konyhás kúttással egy szoba ellenében. Magyar-utca 73. 2919

KÜLÖNFÉLEK

ÜZLETHELYISÉGGEL, kevés tőkével kombinációt keresek. Ajánlatot „Kombináció” jellegre a kiadóba kérek. 2807

CIPESZEK FIGYELEM! Felsőrészeket legszebben, legpontosabban készítek. Mojnár János, Timár-utca 20. 2873

JOFORGALMU fűszer- és élelmiszertüzet áruval, engedélyvel együtt átadó. Esetleg csak maga a helyiség is. Csákány-utca 40. 2870

FELSZÓLITOM azt a demokrata magyar embert, akitől Farkas Márton kolozsvári lakos (volt Horthy-ut 94), a Furnitura cég utazója deportálása előtt elhelyezett megörzés végett egy férfi ruhát és három láda értékes holmit, jelentkezzon Józsa Béja-utca 17 alatti Neumannnál, ahol jogos örökösö igazoló iratok ellenében ezeket átveszi. 2907

KATZER Miksa névre szóló iratokkal egy oldalárca elveszett. Kérem a megtalálót, sziveskedjék az iratokkal jutalom ellenében a Világosság szerkesztőségébe leadni. 2898

ELVESZTETTEM vasárnap Sztánán Mátyás István névre szóló bejelentőlapot és tartózkodási engedélyt. Megtálalója adja Porond-utca 6 alá, Lőrinczhez. 2897

ELVESZETT Győne István Brassai-utca alatti lakosnak pénztárcája összes irataival és pénzzel, esetleg a kocsi hagyta. A beszállított megtaláló a pénzt megtarthatja, csak az iratokat küldje vissza a fenti címre. 2915

FAHAZEPÍTŐ vállalattal keresek össze-kötetést, amely hajlandó mintaházát előállítani Pestújhegy főutcáján lévő, alkemennyal János Kolozsvár, Horea-utca 36. 2944

ELKÖLTÖZÉS miatt bevezetett fodrászútnál olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2931

SIMON Anna névre szóló 14.220 számú Mágisz-könyvet elvesztettem. Érvénytelen. 2927

ELVESZETT Feder Eugen Arpad-ut 31 alatti lakos pénztárcája a benne lévő iratokkal. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében fenti címre leadni. 2930

PALESZTINAI

exporthallításokat megkezdtek.

Vállaljuk butorok és átköltözködési ingóságok elszállítását.

Aruk szállítása VASUTON és teherautóval.

Felvilágosítás-sal szolgál a „**TRANSCOLECTIV**” bel- és külföldi szállítási vállalat

Kolozsvár, Szabadság-tér 27 szám. — Telefonszám 617.

ÉTTEREM BÉKE KERTHELYISÉG

Március 6-utca 34 (volt Szentegyház-u.)

A nyári esték legjobb, legkellemesebb találkozó-, szórakozó- és vacsorázó helye.

BÉKE

Változatos ebéddek, vacsorák. Fajborok, italkülönlegességek. Gyors, pontos kiszolgálás.

Harry zenekara **BÉKE** **Andrée Ducy**
muzsikál énekel

Tánc **Zene**
Szombat, vasárnap vargabéles.

ALORVOS

azonnali ellátást nyújt a nagyvárú Tüdőszanatóriumban. Ajánlatok külföldiek: Tüdőszanatórium igazgatósága, Nagyvárad.

Butor, szőnyeg, írógép és egyéb értéktárgyak vétele, eladása.

„UNICOM”

Kossuth Lajos-utca 20. Telef. 508.